

Маҳалладош

Ҳамзаликлар ташаббусига қўшилиамиз!

МЕЪЁРНИ БИЛАЙЛИК

ТУРМУШИМИЗГА бозор муносабатларининг кириб келиши оиладаги сарф-харажатларни оқилона олиб бориш, тежамкорликка эришишни талаб қилмоқда. Атрофимизда рўй бераётган воқеаларга бефарқ муносабатда бўлмаслик ҳам шу куннинг муҳим талабларидан биридир.

Тошкент шаҳрининг «Марказ-5» даҳасида ўн та кўп қаватли уйлар борлигини ҳисобга олсак бир маҳалла бўлади. Лекин «Марказ-4», «Марказ-3» ва «Марказ-6» да 100 дан ортиқ кўп қаватли уйлар мавжуд. Шунга қарамай бу оралиқда бирорта чойхона ёки тўй ўтказадиган жой йўқ. Тўғри, тўйлар ошхоналарда ўтаётди. Аммо қиммат.

Кези келганда шунга ҳам айтиб ўтиш керакки, тўйларимизда ҳанузгача исрофгарчиликка йўл қўйилмоқда. Қиз мажлисининг ҳаммамиз гувоҳи бўлаяёмиз. Дастурхонга 2-3 хил тансиқ таомлар тортиш, спиртли ичимликлар қўйиб ҳозирги шароитда оилаларимизга оғирлик қилмасмикан? Ахир кўрпага қараб оёқ узат, деган гап бежиз айтилмаган-ку!

Тўй шоду ҳуррамлик билан ўтиши керак. Илгари Маъмуржон Узоқов, Эшмат Ҳайдаров, Жўраҳон Султонов каби халқ ҳофизлари бир ликопча билан кўпчиликка эшиттириб ашула айтиб, ҳаммага манзур бўлишган. Ҳозир санъаткорлар бир машина асбоб-ўскуна билан келадилар. Кичик ҳовлининг тўрт томонига қатта карнайларни ўрнатиб, микрофони бурниларига тираб ашула айтишади. Кучайтиргич овозини шунчалик қаттиқ қилиб қўядиларки, ёнингизда ўтирган киши билан бир оғиз гаплаша олмайсиз. Нима, етти маҳалла эшитиши шартми!

Тўйлардаги тугун-терсақларга ҳам чек қўйиш зарур. Тўйхона эгаси столларни япатиб қўйгач келган тоғора-тоғора пиширнқларнинг нима кераги бор. Бу уй эгасига фақат ташвиш келтиради, холос.

Яна бир масала. Тошкент шаҳридаги маҳалла қўмиталари Низомининг 14-бандида қўмиталар ногиронлар, қариялар, уруш фахрийлари, кўп болали ва боқувчисини йўқотган оилалар, етим болаларга моддий ғам-хўрлик қиладилар, дейилган. Шундай экан маҳалла ҳудудидаги корхоналар ва ширкатлар ўз даромадларидан бир қисминни маҳалла жамғармасига ўтказиб туришса айти мудоао бўларди.

Саъдулла СУЛТОНОВ.

Ҳозирги турмушимизни кундалик рўзнома ва ойномаларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Ҳамза районидаги Нодира маҳалласидаги дўконча олди доимо янгиликларга чанқоқ муштариолар билан гапжум. Айниқса эрта тонгда бу ерда турли наشرларни ҳарид қилаётган кишиларни учратиш мумкин.

СУРАТДА: дўконча олдида.

«Олдуз» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланаётган маҳсулотлар бежиримлиги билан ажралиб туради. Айниқса эркаклар костюм-шимларига талаб қатта. Корхонада баракали меҳнат қилаётган Шоира Қўчқорова маҳаллада яшовчи.

аҳолининг дидига мос буюртмалар тикиб, кўпчилик ҳурматини қозонишда.

СУРАТДА: тикувчи Ш. Қўчқорова иш ўстида.

Холмат Мирзакаримов сураги.

«Ойна» жаҳон» орқали мулоқот

МАЪҚУЛ БЎЛГАН КЎРСАТУВ

АВВАЛО хайрли ишга қўл урган шаҳар Кенгаши маҳалла, уй қўмиталари ва жамоатчилик билан ишлаш доимий комиссиясининг ташаббусини алоҳида таъкидлаш керак. Ўзбекистон «ойна» жаҳонининг «Ҳам-шаҳарлар» кўрсатувида «Менинг маҳаллам» руқни ташкил этилгани айти мудоао бўлди. Чунки ҳозирги кунда маҳалла қувончлари ва ташвишлари жуда кўп, уларни мунтазам ёритиб бориш зарур. Маҳалла обрўсини кўтариш, замонавий урф-одат ва анъаналарни тарғиб қилиш, ёшлар тарбиясини шакллантириш, оила мустаҳкамлигини таъминлашда ҳам, шубҳасиз бу кўрсатувнинг аҳамияти бекиёсдир.

Шуни айтиб ўтиш зарурки, «Маҳалла» дастурининг бажарилиши кўпчилиكنинг диққат-этиборида. Шу боис мулоқотлар довомида маҳаллалар билан боғлиқ бўлган барча ташкилот ва корхоналар раҳбарларининг қатнашуви кўзда тутилган.

Ўзбекистон «ойна» жаҳонининг иккинчи программаси орқали ўтган кун оқшомда намойиш этилган илк учрашувда эса Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари, шаҳар ободонлаштириш бош бошқармасининг бошлиғи М. Зуфаров, шаҳар савдо бош бошқармасининг бошлиғи Р. Урозбоев, шаҳар ички ишлар бошқармасининг бўлим бошлиғи, подполковник Ш. Умархонов, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» рўзномаларининг муҳаррири Э. Эрназаровлар иштирок этишди. Кўрсатуви «Ҳамшаҳарлар» кўрсатувининг бошқарувчиси Ш. Азизов ҳамда маҳалла, уй қўмиталари ва жамоатчилик билан ишлаш доимий комиссиясининг раиси Ш. Темуровлар олиб бордилар.

Қарийб бир ярим соат давом этган ошкора мулоқотнинг маҳалладошларимизда қатта қизиқиш уйғотганлиги сезилиб турди. Берилган саволлар турли-туман эди. Улар орқали жамоалардаги ҳақиқий аҳоли билан олиш мумкин. Айниқса, пойтахтнинг Эски шаҳар қисми — Октябрь, С. Раҳимов, А. Икромов районларида газ, суя, йўл қурилиши, транспорт масалаларида муаммолар тўпланиб қолганлиги, раҳбарлар ободонлаштириш ишларига суя этибор беришаётгани таъкидланди. Шунингдек, дўконлардан талон орқали берилаётган озик-овқат маҳсулотлари етишимаетгани, болалар кийими тақчиллиги, тўй ва маъракаларни ўтказишда қийинчиликлар сезилеётгани тилга олинди.

Мулоқот қатнашчилари саволларга жавоб бериш билан бирга «Маҳалла» дастурининг бажарилиши, маззеларда маҳалла ташкил этиш, жамоат тартибининг сақлаш ва ёшлар тарбиясида қўмиталарнинг аҳамияти, оқсоқоллар кенгашларининг феолиятларини жонлантириш ҳақида ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

— Шундай кўрсатуви ташкил этган Ўзбекистон «ойна» жаҳон» унинг «Ҳам-шаҳарлар» кўрсатуви иккинчи ходимларига раҳмат, — деди доимий комиссия раиси Ш. Темуров мулоқотдан сўнг. — Мулоқотни мунтазам давом эттириш икътидаридан келгусида маҳаллалардаги икътимоий-иқтисодий муаммоларни ақс эттирувчи кинолаҳзалар ҳам намойиш этишни режалаштирдик.

Шавкат САЪДИЕВ.

Хушxabарлар

СЕРФАРЗАНД ОНАЛАРГА

ТОШКЕНТ шаҳар Тинчлик жамғармасининг бир гуруҳ ходимлари Ҳамза районида ташриф буюришди. Улар шаҳар хотин-қизлар қўмитаси раисининг ўринбосари

Х. Қодирова бошчилигида Навоий номида маҳаллада истиқомат қилувчи, ўн бир боланинг онаси Қурбоной Шукурова, «Янгилик» маҳалласида ўн тўрт фарзандни тарбиялаётган Зарипа ва Абдуллоеванинг онадонларида бўлишиб, бу оилаларга рўзғорда асқотадиган палос топширдилар. Шунингдек, Бельгияда ишлаб чиқарилган болалар аравачалари ҳам тақдим этилди.

Тинчлик жамғармасининг раиси М. Пўлатова маросимга йиғилганларга жамғарманинг вазифаси ҳақида гапириб, бу борада

маҳаллаларда олиб борилаётган ишларга юқори баҳо берди.

Неъматжон ҲАСАНОВ. ШИФОКОР ТАШРИФИ

ЮНУСОБОД даҳасидаги болалар амбулаториясининг жамоаси хасталикларнинг олдини олишга алоҳида этибор бермоқда. Шу мақсадда жамоаларда бўлишиб, турли

мавзуларда суҳбатлар уюштиришаётганини диққатга сазовордик.

Яқинда амбулаториянинг малакали шифокори Маъсудахон Мирсолнева Кироз район, «Янгилик» маҳалласидаги отахонлар чойхонасига ташриф буюрди. Тиббиёт мутахассиси йиғилганларга сариқ касаллиги ва унинг болалар ўртасида тарқалиш сабаблари тўғрисида батафсил сўзлаб берди, ўз маслаҳатлари билан ўртоқлашди.

Суҳбат сўнггида савол-жавоблар бўлиб ўтди.

Ғафтоз ХУЖАЕВ.

ОҚШОМ чоғи бу кўча бўйлаб кезган киши саранжом-саришталик, суз сепиб салқинланган йўлаклар, яшнаб турган дов-дараклардан албатта бахри-дилли очилади. Бейхитёр шундай масканда яшасам, деган ўй ўтади ҳаёлидан. Кўчанинг турли томонларида Усмон Юсупов маҳалласи идораси, клуб ҳамда отахонлар чойхонасининг жойлашгани янада файз киритмоқда.

Бу ерда истиқомат қилаётганлар билан яқиндан танишиш мақсадида маҳалла қўмитасининг котиби, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Қобил ака Миржалолов билан «Оқшом» бўйлаб бораёلمиз. Бизга биринчи бўлиб набирасини аравачага солиб ўйнатиб юрган Турсунбой ака Исмоилов дуч келдилар.

«ОҚШОМ» КЎЧАСИДА БИР ОҚШОМ

— Зилзиладан кейин кўчиб келганимизда адашмасам, бу ерлар лавлагизор эди, — деди у киши ҳол-аҳвол сўрашгач. — Қариндош-уруғ, ошна-оғайнилар ҳашар қилиб, кўриб турганингиз иморатни кўтариб олдик. 11 фарзандимиз бор. Икки ўғил ўйлантдириб, уч қизни чиқардик.

Демак, кўчанинг барпо бўлганига 25 йилдан ошибди. Меҳнатқаш ўзбек халқининг қўли гул эканлиги яққол сезилиб турибди. Иморатларнинг солинишида мутаносиблик бор, кўча тарафдаги деворлар оқланган, дараклар кираверишга соя-салқин солиб турибди. Орасталиқда бошқалардан қолишмайдиган 12-хонадон олдида етганимизда қувончли воқеа устидан чиқиб қолдик. Шу кунги уй эгаси Маҳмаджон ака ва Муҳаббат аялар йигирманчи набира кўриш бахтига муяссар бўлишган экан.

— Набира муборак, Маҳмаджон ака, — деди ҳамроҳим. — Раҳмат, қуллуқ, қани ичкарига киришлар.

Бир пайла чой устида суҳбатимиз қизиқ кетди. Маҳмаджон ака ва Муҳаббат аялар бир келин, олти куёвга қайнонаю-қайнона эканлиги маълум бўлди. Кенжа ўғил Камолжон ҳозир армия хизматиде.

— Фарзандларимизни ёшлигидан меҳнат қилишга кўнितтирдик. — деди Муҳаббат ая. — Ахир оддий бир темир йўл ишчисининг маоши билан 11 болани боқиб бўлармиди. Мана, болаларимиз ҳаётдан ўз йўлларини топиб, ёнимизга кирди.

Бу оиланинг яна бир диққатга сазовор томони шундаки, кўни-кўшнлар билан муносабатлари жуда яхши йўлга қўйилган. Ҳатто бир кўшни билан куда бўлишгани ҳам бежиз эмас.

Кўча бўйлаб яна бироқ юрганимизда чойхонага келиб қолдик. Бизни чойхоначи Эгамназар ака қарши олди. «Оқшом» тарихи билан қизиқганимиздан 80 ёшни қаршилаган отахон хўрсиниб дедилар:

— Эҳ-ҳе, айтсам ишонмайсизлар, ўғилларим. Уша кезлари «Оқшом» деб номланган боғимизда ҳатто булбуллар ҳам бўларди. Қани энди ўша сўлини жойлар.

Уринли эътироз. Кейинги йилларда бу жойларга экилган баланд чинорлар соя-салқин бергани билан қушларга маскан бўлолмади. Шунданми «Оқшом» боғи ҳозир нафис тароватини йўқотгандай. Лекин одамлар-чи! Одамлар ўша-ўша, но-зиктаб, меҳмондўст, меҳнатсевар...

Утган йили маҳалла идораси ҳовлисида Усмон Юсупов бюстининг ўрнатилиш маросими катта тантана билан бошланиб, байрамга айланиб кетди. Иқтисодий тангликдан чиқши, ортиқча сарф-харажат, исрофгарчиликларга йўл қўймаслик чоралари фаолларнинг диққат марказида. Тўй ва маросимлар ихчам, файзли ўтказилаётгани кўпчиликини қувонтирмоқда. Ана шундай ажойиб ишлар «Оқшом» кўчасида яшовчилар томонидан амалга оширилаётгани мақтовга лойиқдир.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ,
Тошда талабаси.

«Аҳил»даги аҳиллик

Пойтахтимиздаги «Аҳил» маҳалласи тобора фаровонлашиб, турмуш тарзи гўзаллашиб бормоқда. Бунда қўмита аъзолари, фаоллар, уруш ва меҳнат фазрийларининг роли сезиларлидир. Дараклар соя-салқин солиб турган кўчалар бўйлаб борар экансиз, саранжом-саришталикдан бахри-диллигингиз очилади. Маҳалланинг ўз боғи ва хиббони бор. Гузарда маданий-مائий шохобчалар намунали хизмат кўрсатмоқда.

СУРАТЛАРДА: қўмита раиси М. Тўлабоев (ўртада) фаоллар билан; чойхоначи Шокир Шорасулов.

Тўлкин Каримов суратлари.

ОТАХОНЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

УРТА Осие кабеллар ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Машғал» ижара корхонаси Файзулла Хўжаев номли маҳаллани ўз оталигига олган. Бу ерда катта ҳажмдаги гиштлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилгани кўплаб қурилиш ишларини олиб бориш имкониятини яратди.

Шу кунларда корхона томонидан маҳаллада отахонлар чойхонаси қурилиши бошлаб юборилди. Замонавий усулда барпо этилаётган бинонинг пойдевори битай деб қолди.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ.

ТОШКЕНТ шаҳри бунёд бўлгандан бери бунақанги ривожланиш, бир-бирдан ҳеч бир жиҳати билан фарқ қилмайдиган кўп қаватли уйларнинг қад кўтарайтганини бирор киши эслолмаса керак. Мактаблар билан бевосита иш олиб бораётганим туфайли кўпроқ болалар дунёқарашини, уларнинг теварак-муҳитга муносабати билан қизиқаман. Бир неча йиллик сўров варақаларини кўздан кечириб, шунингдек тасвирий санъат бўйича ишланган ишларидан қувонич ўрнига ташвишга тушасиз.

Тошкент шаҳрида қурилган кўп қаватли уйлар миллий меъморчилик анъаналарига жавоб беролмаслиги ачинарлидир. Агар пойтахтимизнинг тўрт даҳаси, айтилик Юнусобод, Чилонзор, Қўйлиқ ёки тайёрагоҳ атрофидаги уйларни бир-бирига таққослаб кўрсак ташқи кўриниши бир хил, зерикарли эканлиги яққол кўзга ташланади. Кўп уйлар Тошкент зилзиласидан сўнг шойлинич қурилгани, миллий меъморчилик хусусиятларини тўлиқ ҳисобга олуш қўйин эканлигини тушунамиз. Шундай

Кўпнинг кенгашига

ЭҲ, ЭГИЗАК УЙЛАР

Пойтахтдаги мактаблардан бирида ўқувчиларнинг эстетик дунёқарашини аниқлаш мақсадида «Биз яшаётган олам» мавзуда тасвир суратлари ишлашни топшириқ бердим. Синфдаги 25 ўқувчидан 20 нафари темир-бетон уйлар, мевасиз дараклар, асфальт кўча ёки Тошкент телеминорасини чизган. Айримлари кўп қаватли уйлар, автобус, трамвай, кўтарма машиналарни тасвирлашган. 4 ўқувчи ҳовли, уйлар, чиройли гуллар, узум ва мевали даракларнинг суратини ишлабди. Ишларнинг 95 фонзи шаҳар қиёфасига хос тўрт бурчакли уй-жойларнинг аксидир. Ачинарлиси шундаки, ҳафсала-сизлик билан язилган тасвирларда она табиатга муҳаббат умуман сезилмайди. Темир-бетон уйларнинг қурилишига эътибор берилмаган. Чунки ишлардаги ҳажм, ҳолат, кўриниш ва чизиқлар йўналиши ана шундан далолат бериб турибди.

бўлса ҳам ҳозир уйлар миллий кўринишга эга бўлиши учун нима қилиш керак, деган савол туғилади. Гишт уйлар бизнинг шароитга мосдир. Сабаби, улар ёзда салқин, қишда эса иссиқ. Ташқи кўриниши ҳам теп-текис эмас. Балки халқ амалий безак санъатидан фойдаланишга қулай.

Тўғри, ҳозир бозор иқтисодиёти шароитида яшаймиз, гиштнинг бир донаси фалон пул, дегувчилар кўплаб топилади. Аммо атроф-муҳит, ер юзидаги жамик моддий неъматлар инсон учун, унинг маънавиятини бойитишга хизмат қилиши зарурлигини унутмайлик. Ўзбек халқида «Қаловини топсанг қор ёнади» деган ажойиб мақол бор. Бунга сиз нима дейсиз, азиз маҳалладошлар?

Равшан РАЖАБОВ,
Низомий номидаги Тошкент давлат олийгоҳи бадий графика куллиётининг ўқитувчиси.

Маҳмаджон ака ва Маъсуда аялар яхши ниятлар билан бир ёстиққа бош қўйишганда умр-бод вафодор бўлишга аҳд қилишган эди. Ҳозирги кунда фарзандлар, ширин-шакар не-вералар даврасида бахтиёр ҳаёт кечирётган бу қариялар ўз сўзларининг устидан чиқиди. Табарруқ оила бошлиқлари ўзларининг олтин тўйларини нишонлашди.

СУРАТДА: Октябр районидagi Тинчлик маҳалласида яшаётган Маъсуда ая ва Маҳмаджон ака Аъзамовларни кўриб турибсиз.

Даврон Аҳмедов сурати.

К. ҚАРШИБОВА: Мен Бейтемир районидagi маҳаллалардан бирида яшайман. Қарамолликда бир фарзандим бор. Яқинда иш жойимдан бир хонали уй беришди. Қизим билан пропискадан ўтдик. Кўчиб кирамиз, деб нарсалар билан келсак ўйни бутуқлай бегона одам эгаллаб олибди. Прокурорга борсам судга мурожаат қилиш керак дейишди. Қонунбузарни кўчириш йўли қандай?

ЖАВОБ: Амалдаги қондаги биноан давлат, жамоат фондига ва турар жой қурилиши

ширкатларига қарашли уйларга ўзбошимчилик билан кўчиб

МАРҲАМАТ, СЎРАЙВЕРИНГ

кириб яшаётган фуқаролар прокурорнинг санкциясига биноан маъмурий тарзда кўчирилдилар.

Бу масалани суд орқали ҳал қилиш тартиби ҳам мавжуд.

Унга кўра сиз ишлаётган жойдаги маъмурият уйга қонунсиз кўчиб кирган шахсини кўчириш ҳақида халқ судига даъво ари-заси билан мурожаат қилади. Суд бундай аризани кўриб чиқиб тегишли ҳал қилув қарори чиқаради.

Маъмурий тарзда уйдан кўчириш ҳақидаги прокурорнинг қарори мавжуд бўлса шуни судда кўрилишига ҳожат қолмайди. Маъмурий тарзда кўчириш ҳам суд ижросиси орқали амалга оширилади.

Абдумалик ҲАСАНОВ,
ҳуқуқшунос.

